

ᲢᲔᲡᲢᲘ ᲤᲘᲖᲘᲙᲐᲨᲘ

ინსტრუძცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 70.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 5 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

ლინზაზე დაცემული სხივია A. რომელი გამოსახავს სხივს ლინზაში გავლის შემდეგ?

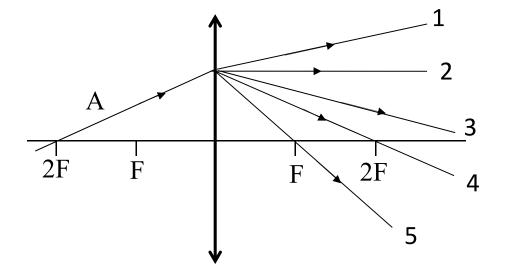
s) 1

გ) 2

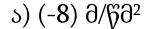
გ) 3

w) 4

ე) 5

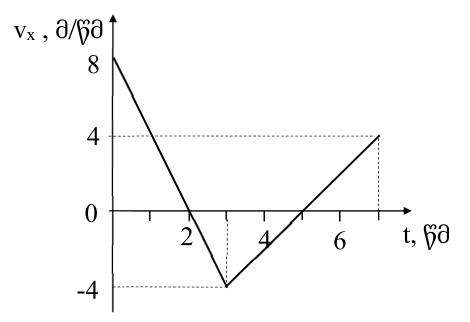

ნახატზე გამოსახულია x ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის გეგმილის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. განსაზღვრეთ აჩქარების გეგმილი დროის (0 წმ, 3 წმ) შუალედში.

- δ) (-4) ∂ / δ ∂ 2
- გ) (-1/4) მ/წმ ^{2}

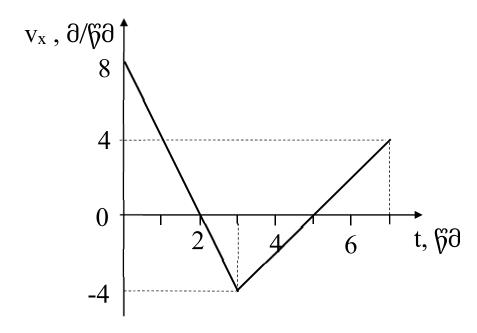
- ე) 4 მ/წმ²

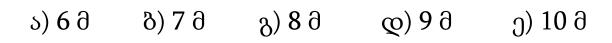
ნახატზე გამოსახულია x ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის გეგმილის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. განსაზღვრეთ გავლილი მანმილი დროის (0 წმ, 3 წმ) შუალედში.

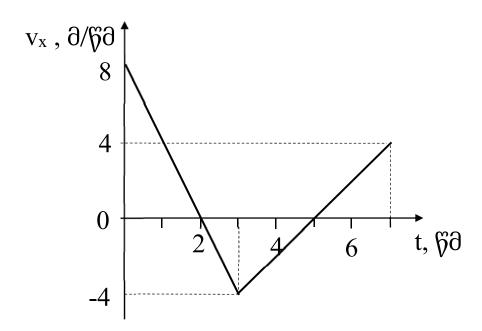

- გ) 9 მ
- გ) 10 მ
- დ) 11 მ
- ე) 12 მ

ნახატზე გამოსახულია x ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის გეგმილის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. განსაზღვრეთ გადაადგილების გეგმილი დროის (0 წმ, 7 წმ) შუალედში.

ნახატზე გამოსახულია x ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის გეგმილის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. განსაზღვრეთ გადაადგილების გეგმილი პირველი შემობრუნების მომენტიდან მეორე შემობრუნების მომენტამდე.

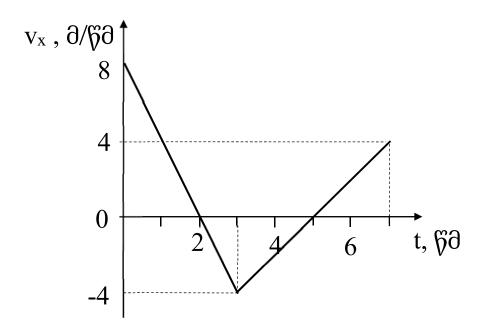
ა) (-6) მ

ბ) (-4) მ

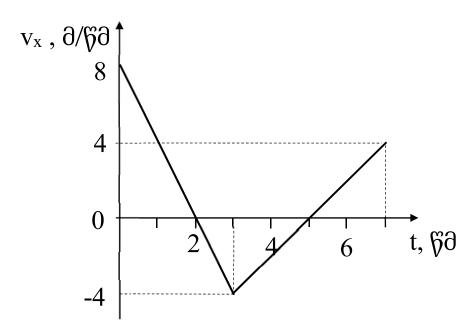
გ) 0

φ) 4 θ

ე) 6 მ

ნახატზე გამოსახულია x ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის გეგმილის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. t= 7 წმ მომენტში სხეული იმყოფებოდა გარკვეულ a წერტილში. დროის კიდევ რომელ მომენტში (მომენტებში) იმყოფებოდა სხეული იმავე a წერტილში?

- s) bmmm1 b<math>d
- ბ) მხოლოდ 2 წმ
- გ) მხოლოდ $3\,$ წმ

- დ) 1 წმ და 3 წმ
- ე) 2 წმ და 4 წმ

ჰორიზონტალურ ზედაპირზე დევს 5 კგ მასის სხეული. ხახუნის კოეფიციენტი სხეულსა და ზედაპირს შორის არის 0,6. სხეულს მოსდეს 20 ნ ჰორიზონტალურად მიმართული ძალა. რისი ტოლი იქნება ამის შემდეგ სხეულზე მოქმედი ხახუნის ძალა? თავისუფალი ვარდნის აჩქარებაა 10 მ/წმ ^{2} .

ა) 0 ბ) 10 ნ გ) 20 ნ დ) 30 ნ ე) 50 ნ

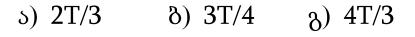
გლუვ ჰორიზონტალურ ზედაპირზე 2v სიჩქარით მოძრავი m მასის ძელაკი ეჯახება შემხვედრად v სიჩქარით მოძრავ უცნობი m_x მასის ძელაკს. ამის შემდეგ ძელაკები ერთად აგრძელებენ მოძრაობას v/3 სიჩქარით, როგორც ნახატზეა ნაჩვენები. რისი ტოლია უცნობი m_x მასა?

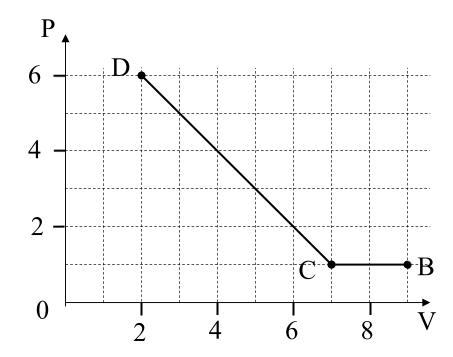
- ა) 0,5m
- ბ) 0,75m
- გ) 0,8m
- დ) 1,25m
- ე) 1,5m

იდეალური აირი B მდგომარეობიდან გადაიყვანეს D მდგომარეობაში ნახატზე

გამოსახული B – C - D პროცესით. წნევა და მოცულობა გაზომილია უცნობ ერთეულებში. B მდგომარეობაში აირის აბსოლუტური ტემპერატურა იყო T. განსაზღვრეთ აირის აბსოლუტური ტემპერატურა D მდგომარეობაში.

დ) 2T ე) 3T

იდეალური აირი B მდგომარეობიდან გადაიყვანეს D მდგომარეობაში ნახატზე

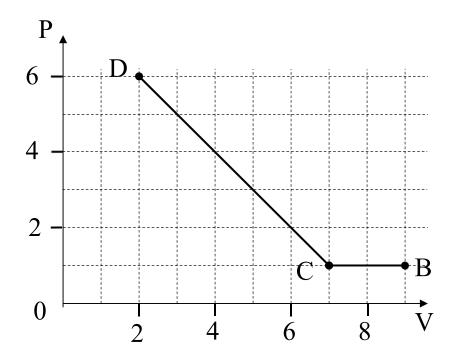
გამოსახული B-C-D პროცესით. წნევა და მოცულობა გაზომილია უცნობ ერთეულებში. განსაზღვრეთ C-D პროცესში აირზე შესრულებული მუშაობა, თუ B-C პროცესში შესრულდა A მუშაობა.

s) 35A/4

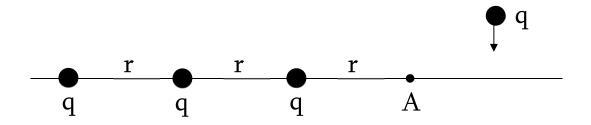
ව) 25A/2

გ) 15A

- **ω**) 35A/2
- <u>റ</u>) 20A

ერთ წრფეზე მოთავსებული სამი წერტილოვანი q მუხტი A წერტილში ქმნის გარკვეულ დამაბულობას (იხ. ნახ.). A წერტილიდან რა მანმილზე უნდა მოვათავსოთ მეოთხე წერტილოვანი q მუხტი, რომ A წერტილში ველის დამაბულობა 0-ის ტოლი გახდეს?

s) 2r/3

- හ) 3r/4
- გ) 4r/5
- დ) 5r/6
- ე) 6r/7

q და (-q) წერტილოვანი მუხტების ურთიერთქმედების მალაა F. განსაზღვრეთ ამ მუხტებით შექმნილი ელექტრული ველის დამაბულობა მათი შემაერთებელი მონაკვეთის შუა წერტილში.

s) 0 8) F/q 8) 2F/q 9) 4F/q 3) 8F/q

დადებითი ნიშნის ორი ტოლი წერტილოვანი მუხტის ურთიერთქმედების მალაა F. განსაზღვრეთ ამ მუხტებით შექმნილი ელექტრული ველის პოტენციალი მათი შემაერთებელი მონაკვეთის შუა წერტილში. კულონის მუდმივაა k. ელექტრული ველის პოტენციალი მუხტებისაგან უსასრულოდ შორს ნულის ტოლია.

- s) 0
- δ) (kF)^{1/2}
- გ) $2(kF)^{1/2}$ დ) $4(kF)^{1/2}$
- $_{\rm 3}$) 8(kF) $^{1/2}$

განსაზღვრეთ ნახატზე გამოსახულ კონდენსატორთა ბატარეის ტევადობა.

ა) C ა) 2C გ) 6C დ) 7C ე) 9C

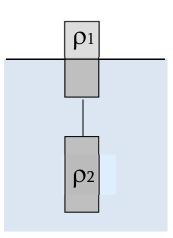
$$- | C | C |$$

$$- | C |$$

ორი ერთნაირი ზომის р1 და p2 სიმკვრივეების ცილინდრული სხეული გადაბმულია მაფით და ჩაშვებულია სითხეში. წონასწორობა დამყარდა ნახატზე ნაჩვენებ მდგომარეობაში. р სიმკვრივის ცილინდრი ნახევრადაა ჩაძირული სითხეში. განსაზღვრეთ სითხის სიმკვრივე.

s)
$$\rho_2 - \rho_1/2$$

3
$$(\rho_2 + \rho_1)/2$$

სანთელი შემკრები ლინზის პარალელურია. როდესაც სანთლისა და მისი გამოსახულების სიმაღლეები ერთმანეთის ტოლია, მანმილი მათ შორის არის L. რისი ტოლია ლინზის ფოკუსური მანმილი?

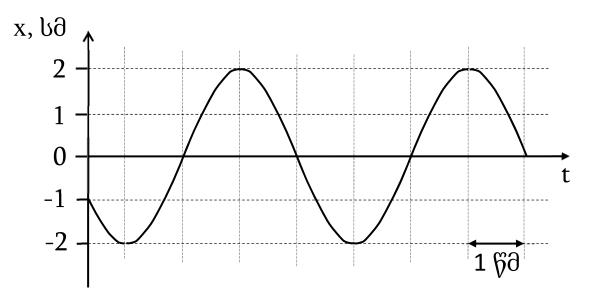
5) L/8 8) L/4 8) L/2 φ) L 9) 2L

რა მანძილზე უნდა მოვათავსოთ საგანი F ფოკუსური მანძილის მქონე შემკრები ლინზიდან, რომ მივიღოთ 10-ჯერ გადიდებული ნამდვილი გამოსახულება?

სხეული ასრულებს ჰარმონიულ რხევას x ღერძის გასწვრივ. ნახატზე მოყვანილია სხეულის კოორდინატის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. კოორდინატის დროზე დამოკიდებულებას აქვს შემდეგი სახე: $x = A \sin(2\pi v t + \phi)$. გრაფიკიდან გამომდინარე იპოვეთ რხევის სიხშირე v.

- s) 0,2 3_G
- გ) 0,25 ჰ₍₃
- გ) 0,5 ჰც

- დ) 2 ჰც
- ე) 4 ჰც

სხეული ასრულებს ჰარმონიულ რხევას x ღერძის გასწვრივ. ნახატზე მოყვანილია სხეულის კოორდინატის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. კოორდინატის დროზე დამოკიდებულებას აქვს შემდეგი სახე: $x = A \sin(2\pi v t + \phi)$, სადაც A რხევის ამპლიტუდაა. გრაფიკიდან გამომდინარე იპოვეთ ჩამოთვლილთაგან რომელია რხევის

საწყისი ფაზა φ.

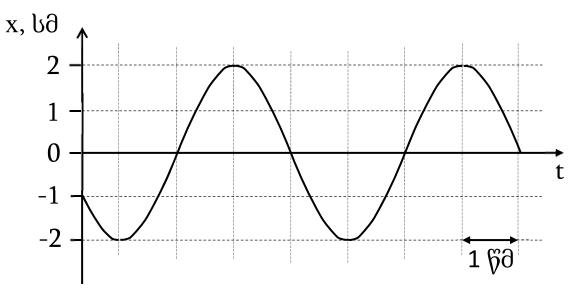
s) 30°

ბ) 60°

გ) 120°

φ) 150°

ე) 210°

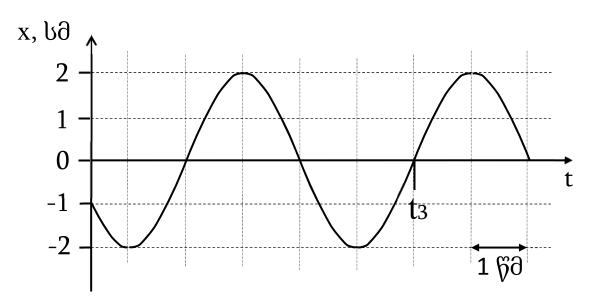

სხეული ასრულებს ჰარმონიულ რხევას x ღერმის გასწვრივ. ნახატზე მოყვანილია სხეულის კოორდინატის დროზე დამოკიდებულების გრაფიკი. კოორდინატის დროზე დამოკიდებულებას აქვს შემდეგი სახე: $x(t) = A \sin(2\pi v t + \phi)$. $t = t_3$ მომენტში კოორდინატი მესამედ გახდა ნულის ტოლი (დაწყებული საწყისი მომენტიდან).

რა მანძილი გაიარა სხეულმა დროის (0, t₃) შუალედში?

- ა) 8 სმ
- გ) 9 სმ
- გ) 10 სმ

- დ) 11 სმ
- ე) 12 სმ

გლუვ ჰორიზონტალურ ზედაპირზე მდებარე 1 კგ და 2 კგ მასების სხეულებს შორის მოთავსებულია შეკუმშული ზამბარა, რომელიც მიბჯენილია სხეულებზე. ზამბარის განთავისუფლების შემდეგ 1 კგ მასის სხეულმა შეიძინა 2 მ/წმ სიჩქარე. განსაზღვრეთ, რა მუშაობა იყო შესრულებული ზამბარის შესაკუმშად. ზამბარის მასა უგულებელყავით.

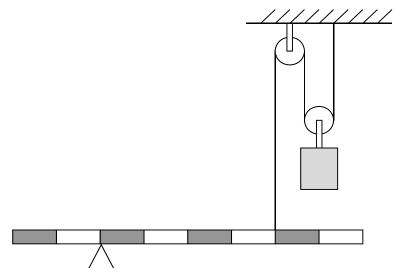
 $5) 1 \chi$ $8) 2 \chi$ $9) 3 \chi$ $9) 4 \chi$ $9) 5 \chi$

გლუვ ჰორიზონტალურ ზედაპირზე ერთმანეთს შეეჯახა შემხვედრი მიმართულებით ტოლი სიჩქარეებით მოძრავი ორი ძელაკი. ერთ-ერთი ძელაკის მასა ორჯერ მეტია მეორის მასაზე. ძელაკები ერთმანეთს მიეწება. განსაზღვრეთ, საწყისი კინეტიკური ენერგიის რა ნაწილი გარდაიქმნა სითბურ ენერგიად.

- s) 1/3
- გ) 4/9
- გ) 2/3
- φ) 3/4
- ე) 8/9

ნახატზე გამოსახული სისტემა წონასწორობაშია. M მასის ღერო ერთგვაროვანია. ხახუნი და ჭოჭონაქებისა და თოკის მასები უგულებელყავით. განსაზღვრეთ ჭოჭონაქზე ჩამოკიდებული ტვირთის მასა.

- s) M/4
- გ) M/2
- გ) M
- **w**) 2M
- ე) 4M

0,2 მ სიგრმის ღერო, რომლის ერთ ბოლოზე მიმაგრებულია ბურთულა, თანაბრად ბრუნავს ვერტიკალურ სიბრტყეში მეორე ბოლოს გარშემო. ღეროს მასა შეგიძლიათ უგულებელყოთ. ღეროს მაქსიმალური დაჭიმულობის ძალა 3-ჯერ მეტია მინიმალურ დაჭიმულობის ძალაზე (ღერო სულ დაჭიმულია). გამოთვალეთ ბრუნვის კუთხური სიჩქარე. ($g=10 \ \partial/\beta\partial^2$)

ა) 2 რად/წმ

გ) 2,5 რად/~~წ~~მ

 $_{
m 8})~4$ რად/წმ

დ) 5 რად/წმ ე) 10 რად/წმ

რხევით კონტურში მაქსიმალური დენის მალაა I_0 . რისი ტოლი იქნება დენის მალა მაშინ, როდესაც კონდენსატორის ენერგია 2-ჯერ მეტი იქნება კოჭას ენერგიაზე?

- s) $I_0/3$ 8) $I_0/2$ 8) $I_0/\sqrt{3}$ 9) $I_0/\sqrt{2}$ 9) $I_0/\sqrt{2}$

გარკვეული კუთხით დახრილ სიბრტყეზე ძელაკი მოსრიალებს 0,4g აჩქარებით. განსაზღვრეთ ხახუნის კოეფიციენტი ძელაკისა და დახრილი სიბრტყის ზედაპირებს შორის. ცნობილია, რომ ძელაკი იმოძრავებდა 0,6g აჩქარებით, თუ სიბრტყე გლუვი იქნებოდა.

- s) 0,2
- ბ) 0,25
- გ) 0,3
- φ) 0,4
- ე) 0,5

ნახატზე ნაჩვენები გადაბმული ზამბარების სიხისტეებია k, 6k და 3k. B სამაგრზე მოდებული ვერტიკალურად ქვევით მიმართული ძალის მოქმედებით იგი გადაადგილებულია x მანძილით. რა მანძილითაა გადაადგილებული A სამაგრი? ზამბარების მასები უგულებელყავით.

5) x/10 8) x/9 8) x/3 9) x/2 9) 2x/3

ორმა ბიჭმა ერთდროულად ისროლა კენჭები ტბის ნაპირიდან ჰორიზონტისადმი კუთხით. მეორე კენჭის ტზაში ჩავარდნის მომენტში პირველმა მიაღწია ასვლის მაქსიმალურ h სიმაღლეს. განსაზღვრეთ მეორე კენჭის ასვლის მაქსიმალური სიმაღლე.

- s) $h\sqrt{2}/8$ 8) h/4 8) $h\sqrt{2}/4$ 9) h/2 9) $h\sqrt{2}/2$

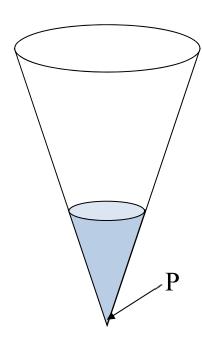
ორი ბრტყელი სარკე ერთმანეთთან მართ კუთხეს ქმნის. მნათი წერტილი მომრაობს სარკეების მართობულ სიბრტყეზე v სიჩქარით (იხ. ნახ.). განსაზღვრეთ სარკეებში ამ წერტილის პირველი წარმოსახვითი გამოსახულებების ერთმანეთის მიმართ სიჩქარის

მოდული.

5) 0 8) 0,5v 8) v ∞) $\sqrt{2}$ v 9) 2v

როდესაც კონუსურ ჭურჭელში ჩასხმულია m მასის წყალი, წყლის წნევა ჭურჭლის ქვედა წერტილში უდრის P-ს. განსაზღვრეთ წნევა ჭურჭლის ქვედა წერტილში მას შემდეგ, რაც ჭურჭელში ჩაამატეს 2m მასის წყალი. ატმოსფერული წნევა არ გაითვალისწინოთ.

5) $2^{1/3} P$ 8) $3^{1/3} P$ 8) $2^{2/3} P$ 9) $3^{2/3} P$ 9) 3P

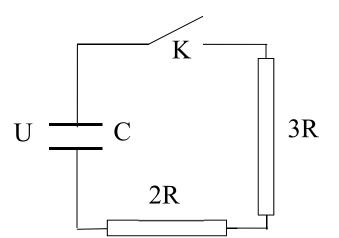

ჰაერით გაბერილი მცირე ზომის სფერული ფორმის რეზინის ბუშტი ჩამირეს წყალში 20 მ-ის სიღრმეზე. რამდენჯერ შემცირდა ბუშტის ზედაპირის ფართობი? ატმოსფერული წნევა 10 მ წყლის სვეტის წნევის ტოლად ჩათვალეთ. წყლის ტემპერატურა სიღრმის მიხედვით არ იცვლება (რეზინის დრეკადობის ძალით შექმნილი წნევა მცირეა და შეიძლება მისი უგულებელყოფა).

$$\delta$$
) $2^{1/3}$ - χ 16 δ) $3^{1/3}$ - χ 26 δ) $2^{2/3}$ - χ 26 δ) $2^{2/3}$ - χ 26 δ) $3^{2/3}$ - χ 26 δ) $3^{2/3}$ - χ 26

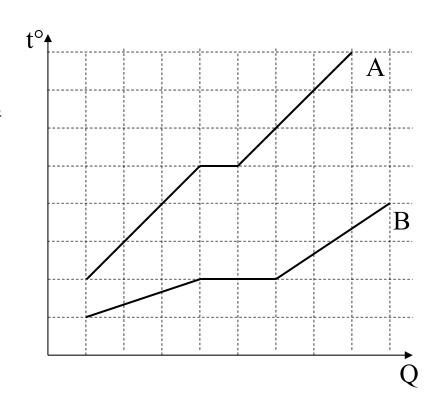
სქემაზე ნაჩვენები U მაბვამდე დამუხტული C ტევადობის კონდენსატორი K ჩამრთველის ჩართვის შემდეგ განიმუხტა წინაღობებზე. განსაზღვრეთ 3R წინაღობაზე გამოყოფილი სითბოს რაოდენობა.

- δ) 0,1CU²
- ბ) 0,2 CU²
- გ) 0.3 CU^2
- $\odot$) 0,4 CU²
- ე) 0,6 CU²

ნახატზე გამოსახულია A და B სხეულების დნობის გრაფიკები. $\mathbf{t}^\circ$ ტემპერატურაა, $\mathbf{Q}$ - მიღებული სითბოს რაოდენობა. სხეულების მასები განსხვავებულია, ხოლო მათი ნივთიერებების **კუთრი** სითბოტევადობები მყარ მდგომარეობებში ერთმანეთის ტოლია.

განსაზღვრეთ B სხეულის ნივთიერების λ_B დნობის კუთრი სითბო, თუ A სხეულის ნივთიერების დნობის კუთრი სითბოა λΑ.

S)
$$\lambda_B = 2\lambda_A/3$$

$$\delta$$
) $\lambda_B = 3\lambda_A/4$ δ) $\lambda_B = 4\lambda_A/3$ δ 0) $\lambda_B = 3\lambda_A/2$

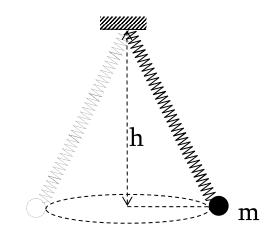
$$\lambda$$
) $\lambda_B = 4\lambda_A/3$

$$\alpha$$
) $\lambda_B = 3\lambda_A/2$

$$\beta$$
) $\lambda_B = 2\lambda_A$

პლანეტა X-ზე თავისუფალი ვარდნის აჩქარებაა 4g. განსაზღვრეთ პლანეტის მასა, თუ მისი სიმკვრივე დედამიწის სიმკვრივის ტოლია. g თავისუფალი ვარდნის აჩქარებაა დედამიწაზე. M დედამიწის მასაა.

k სიხისტის ზამბარაზე მიმაგრებული m მასის ბურთულა ბრუნავს წრეწირზე ჰორიზონტალურ სიბრტყეში გარკვეული კუთხური სიჩქარით. ზამბარის სიგრმე გაუჭიმავ მდგომარეობაში უდრის L-ს. k, L და m სიდიდეებიდან რომლებზეა დამოკიდებული ნახატზე ნაჩვენები h სიმაღლე?

ა) არც ერთ მათგანზე;

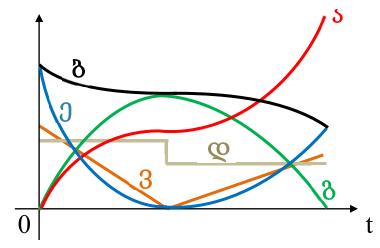
- ბ) მხოლოდ L-ზე და k-ზე;
- გ) მხოლოდ L-ზე და m-ზე;
- დ) მხოლოდ m-ზე და k-ზე;

ე) სამივე სიდიდეზე.

(5 ქულა) მელაკი ზიმგით აასრიალეს არაგლუვი ზედაპირის მქონე დახრილ სიზრტყეზე ფუმიდან. გარკვეული დროის შემდეგ მელაკი ჩამოსრიალდა ფუმესთან. ნულოვანი დონე დახრილი სიზრტყის ფუმეა.

შეუსაბამეთ ჩამოთვლილ ფიზიკურ სიდიდეებს მათი t დროზე დამოკიდებულების თვისებრივი გრაფიკები. პასუხების ფურცელზე ცხრილის სათანადო უჯრებში დასვით ნიშანი X.

- 1. სიჩქარის მოდული
- 2. აჩქარების მოდული
- 3. გავლილი მანძილი
- 4. კინეტიკური ენერგია
- 5. პოტენციალური ენერგია
- 6. სრული მექანიკური ენერგია

		1	2	3	4	5	6
	১						
	δ						
	გ						
	გ დ						
	J						
	3						

გაითვალისწინეთ: ერთი ჩამონათვალის რომელიმე სიდიდეს ან ოზიექტს შეიძლება შეესაზამეზოდეს ერთი, ერთზე მეტი ან არც ერთი - მეორე ჩამონათვალიდან.

(5 ქულა) შეუსაბამეთ ციფრებით დანომრილ ელექტრულ ფიზიკურ სიდიდეებს ასოებით დანომრილი განზომილებები, რომლებიც გამოსახულია SI სისტემის მირითადი ერთეულებით. პასუხების ფურცელზე ცხრილის სათანადო უჯრებში დასვით ნიშანი X.

- 1. წინაღობა
- 2. მაზვა
- 3. ელექტროტევადობა
- 4. კუთრი წინაღობა
- 5. კულონის კანონის $\mathbf k$ მუდმივა
- 6. დაძაბულობა

- $\delta \cdot \frac{3}{3} \cdot \frac{\partial^2}{\partial^2} \cdot \frac{\partial^2}{\partial^3}$
- ბ. კგ $\cdot$ მ $^3/$ ა $^2\cdot$ წმ ^{3}
- $\delta \cdot 3\delta \cdot \frac{\partial^3}{\partial^2} \cdot \delta^2 \cdot \delta^4$
- φ. 38.6/5.63
- ე. კგ $\cdot$ მ ^{2} /ა $\cdot$ წმ ^{3}
- 3. $\delta^2 \cdot \hat{\beta} \partial^4 / 3 \partial \cdot \partial^2$

	1	2	3	4	5	6
ა						
δ						
გ						
Q						
8 9 9 3						
3						

გაითვალისწინეთ: ერთი ჩამონათვალის რომელიმე სიდიდეს ან ოზიექტს შეიძლება შეესაბამებოდეს ერთი, ერთზე მეტი ან არც ერთი - მეორე ჩამონათვალიდან.

(**5 ქულა**) ნახევარსივრცეში გვაქვს ერთგვაროვანი მაგნიტური ველი, რომლის ინდუქციის მოდულია B, ხოლო მიმართულება ნახატის სიბრტყის მართობულია. ამ არეში მისი საზღვრის მართობული სიჩქარით შედის q დადებითი მუხტის და m მასის მქონე ნაწილაკი (იხ. ნახ.). ნაწილაკმა სიჩქარე შეიმინა U მაბვის გარბენისას.

q, m

X

X

X

უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

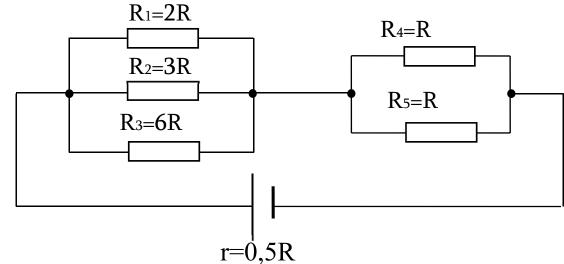
1) რა სიჩქარე შეიძინა ნაწილაკმა ელექტრული ველის მოქმედებით?

2) რა რადიუსის წრეწირის რკალზე იმომრავებს ეს ნაწილაკი მაგნიტურ ველში?

- 3) რა მუშაობას ასრულებს მაგნიტური ველის მხრიდან ნაწილაკზე მოქმედი ძალა?
- 4) რა დროის განმავლობაში იმყოფება ნაწილაკი მაგნიტურ ველში და რისი ტოლია ამ დროში ნაწილაკის იმპულსის ცვლილების მოდული?

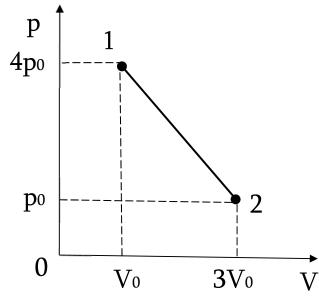
(5 ქულა) ნახატზე გამოსახულ სქემაში დენის წყაროში დენის ძალაა I, წყაროს შიგა წინაღობაა r=0,5R. განსაზღვრეთ:

- 1) გარე წრედის წინაღობა;
- 2) ძაბვა მეოთხე რეზისტორზე;
- 3) დენის ძალა პირველ რეზისტორში;
- 4) პირველ და მეხუთე რეზისტორებში სიმძლავრეების P₁/P₅ შეფარდება;
- 5) t დროში დენის წყაროს დახარჯული ენერგია.

(5 ქულა) მუდმივი მასის იდეალურმა აირმა შეასრულა ნახატზე გამოსახული 1-2 პროცესი. საწყის მდგომარეობაში აირის აბსოლუტური ტემპერატურაა T₀. p₀ წნევა და V₀ მოცულობა მოცემული სიდიდეებია.

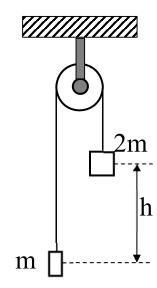
- 1) რისი ტოლია აირის აბსოლუტური ტემპერატურა საბოლოო მდგომარეობაში?
- 2) 1-2 პროცესის გამომსახველი წრფის განტოლება შეგვიძლია ჩავწეროთ, როგორც p(V)=kV+b. გამოსახეთ k და b კოეფიციენტები p_0 და V_0 სიდიდეებით;
- 3) დაწერეთ პროცესის T(V) განტოლება;
- 4) განსაზღვრეთ, რომელი მოცულობის დროსაა აირის ტემპერატურა მაქსიმალური;
- 5) განსაზღვრეთ აირის მაქსიმალური ტემპერატურა.

(5 ქულა) უძრავ ჭოჭონაქზე გადაკიდებულ უჭიმვად ძაფზე ჩამოკიდებულია m მასისა და 2m მასის სხეულები. თავდაპირველად დიდი მასის სხეული h-ით მაღლაა, ვიდრე მცირე მასის სხეული (იხ. ნახ.). სისტემა გაათავისუფლეს და მან დაიწყო მოძრაობა.

თავისუფალი ვარდნის აჩქარებაა g. უგულებელყავით ჭოჭონაქის და მაფის მასები, აგრეთვე ხახუნის მალები. განსაზღვრეთ:

- 1) სხეულების აჩქარება;
- 2) ძაფის დაჭიმულობის ძალა;
- 3) ჭოჭონაქის ღერმზე დაწოლის ძალა;
- 4) რა დროის შემდეგ იქნებიან სხეულები ერთ სიმაღლეზე და რამდენით იქნება ამ მომენტისათვის შეცვლილი სისტემის პოტენციალური ენერგია საწყისთან შედარებით.

- (2 ქულა) განსაზღვრეთ, რა კანონით იცვლება დროის განმავლობაში X ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის v_x გეგმილი, თუ კოორდინატი იცვლება შემდეგი კანონით:
- 1) $x=A\cos\omega t$, სადაც A და ω მუდმივი სიდიდეებია.
- 2) $x=At^{\alpha}$, სადაც A და α მუდმივი სიდიდეეზია.

(3 ქულა) განსაზღვრეთ, რა კანონით იცვლება დროის განმავლობაში X ღერმზე მომრავი სხეულის სიჩქარის v_x გეგმილი, თუ საწყისი სიჩქარე ნულის ტოლია და აჩქარების გეგმილი იცვლება შემდეგი კანონით:

- 1) a_x =At³, სადაც A მუდმივი სიდიდეა.
- 2) a_x =Acos ω t, სადაც A და ω მუდმივი სიდიდეეზია.
- 3) a_x =Asinωt, სადაც A და დ მუდმივი სიდიდეებია.